Orędownik Samorządu

ORGAN ZWIĄZKU GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Prenumerata wynosi 2 zł kwartalnie
Opłata poczt. opłac. ryczałtem
Telefony: Katowice 21-47 Po południu Nr. 25-08

Wychodzi 1-go i 15-go dnia miesiąca
Redakcja i Administracja: Katowice, Pocztowa 16/II.
Redaktor: Alfred Serafin Ostroróg, Katowice

Ogłoszenia: Jednołamowy wiersz milim 30 gr Przed tekstem 60 gr za wiersz mm. Rach. w P.K.O. 304227

Nr. 13. Katowice, 15 lipca 1927 r. Rok III

JÓZEF SZEJA
Naczelnik gminy Janów.

Terminy płatności podatków, nie są zastosowane do potrzeb budżetowych Gmin.

Wojewoda Śląski na mocy art. 65 ustawy z dn. 14. IV. 1924 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Wojewody śląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 17 pozycja 30), rozporządzeniem z dnia 18. lutego br. (Dziennik Ustaw Śląskich nr. 6 poz. 13) zmienił statuty wzorowe podatków: gruntowego, budynkowego i podatku od placów budowlanych w ten sposób, że podatki wymienione uiścić należy w dwóch równych ratach półrocznych a mianowicie: I-szą ratę najdalej do dnia 15 września, drugą ratę najpóźniej do dnia 15. lutego odnośnego roku budżetowego.

Według poprzednio obowiązujących przepisów wymienione powyżej podatki płatne były w terminach wcześniejszych a więc korzystniejszych dla gmin, bo przy obowiązującym okresie budżetowym od 1. stycznia do 31. grudnia. Isza rata podatków płatną była między 15-tym marca a 15-tym kwietnia, II-ga zaś rata między 15-tym października a 15. listopada odnośnego roku budżetowego, to znaczy, że według obecnych przepisów I-szą rata płatną jest dopiero 15-go szóstego z kolei miesiąca okresu budżetowego, dawniej zaś już 15-go czwartego miesiąca roku budżetowego. Korzystniejsze jeszcze były terminy płatności ustalone ustawodawstwem pruskiem. Podatki płatne były w czterech ratach kwartalnych, każda najpóźniej do 15-go drugiego miesiąca odnośnego kwartału. — Gminy przy obowiązującym okresie budżetowym od 1. kwietnia do 31. marca otrzymały już sześć tygodni po rozpoczęciu okresu budżetowego I-szą ratę podatku, II-gą zaś ratę dnia 15-go piątego z kolei miesiąca roku budżetowego, gdy zaś obecnie te dwie raty kwartalne wpłyną w jednej kwocie dopiero 15-go szóstego miesiąca po rozpoczęciu budżetu. Nie jest zrozumiałem, dlaczego zaprowadzono w ustawodawstwie śląskiem gorsze dla gmin terminy płatności. Jeśli przy obecnie obowiązujących przepisach gminy otrzymają I-szą ratę podatku podatku dopiero dnia 15. września, to odbija się to bardzo na gospodarce komunalnej. Postaramy się udowodnić to cyframi: W gminach średnich w Województwie Śląskiem (do 30 tysięcy mieszkańców) podatki o których mowa, stanowią około 20 proc. ogólnych dochodów gmin, 80 proc. zaś to podatki inne, wpływające do Kasy gminnej mniejwięcej w równych ratach miesięcznych. Mamy więc 80 proc. dochodów, których płatość rozłożona jest na 12 rat, a 20 proc. dochodów płatnych w 2 ratach półrocznych tj. 15. IX. i 15. II. Tak jak dochody można podzielić i rozchody. 28 proc. preliminowanych rozchodów, to wydatki na remont szkół, zakup środków szkolnych, naprawa ulic etc. reszta dochodów w wysokości 72 proc., to wydatki, których pokrycie rozdzielić można na cały rok a wiec mniejwięcej również na 12 rat, chociaż często konieczność zadania, po rozpoczęciu okresu budżetowego całej pozycji preliminowanej w budżecie. Remonty szkół, zakup środków szkolnych i temu podobne wydatki ze względu któremu wydatki służą, wymaga płatności niebawem na ukończenie wakacji szkolnych i rozpoczęcie nowego roku szkolnego z dniem 1. września, ukończyć trzeba z dniem 30. sierpnia, trzeba więc wydatki, przewidziane na te cele w wysokości 28 proc. ogólnej preliminowanej sumy wydatków pokryć do dnia 30. sierpnia, gdyż dziś przedsiębiorcy nie czekają na zapłatę rachunków, raczej żądają po wykonaniu części robót płacenia zaliczek. Do dnia 30. sierpnia gmina ma następujące wydatki:

I	Jednorazowe (remont szkół itd.) w całej sumie rocznej	28%
II.	pięć rat miesięcznych z 72% ogólnej sumy wydatków t. j. $\frac{5 \times 72}{12}$ =	30%
	razem wydatki do 30. VIII	58%

Teraz przypatrzmy się, jakie Gmina osięgnie dochody od dnia 30. sierpnia:

I. Dochody płatne w miesięcznych ratach w rocznej wysokości 80% $\frac{5 \times 80}{12}$ = okrągło 34%

II. Dochodów (podatki płatne w 2 ratach w rocznej wysokości 20% ogólnych dochodów) nie ma, bo I. rata płatna dopiero 15. września — —

razem dochodów do dnia 30. VIII. 34%

Gdy teraz dochody przeciwstawimy rozchodom, to stwierdzimy przewagę wydatków nad dochodami w wysokości 24 proc. ogólnej sumy preliminowanej. Przypuśćmy, że dostawcy okażą cierpliwość z zapłatą, lub roboty mogące być wykonane tylko w porze letniej opóźnią się nieco tak, że można zaczekać z wyrównaniem należytości aż do wpłaty I-szej raty podatków gruntowego, budynkowego i od placów budowlanych (stanowią 20 proc. ogólnej rocznej sumy dochodów), to wydatki powyższe pokryć można o dalsze 10 proc. Pozostaje jeszcze do pokrycia 14 proc., których nie można uregulować przed wpłatą drugiej raty ostatnio wymienionych podatków, tj. przed 15-tym lutego. To właśnie powoduje, że Gminy nie mogą wykonać swych zadań tak, jak to przewiduje budżet i wymaga dobro ogółu. Nie można przeprowadzać zadań w porze letniej, jeśli wydatki połączone z tymi zadaniami, poczynione być mogą dopiero 5 miesięcy później. Chciałbym jeszcze nadmienić to, że nie zważając na zadanie powyżej określone, które należy przeprowadzać w porze letniej, polecałoby się, by gminy dla oszczędności pokrywały wszelkie potrzeby swoje po tanich cenach, a jest to możliwe tylko, jeśli zakupy czyni się w wielkiej ilości. Tę oszczędność zastosować można, czyniąc zakupy na początku okresu budżetowego możliwie starczające na cały rok budżetowy. Obecnie jest to jednak nie możliwem, ponieważ Kasy gminne napełnią się pieniędzmi dopiero po upływie sześciu do dziesięciu miesięcy okresu budżetowego. Wprawdzie okresy budżetowe przesunięto na terminy późniejsze, a równocześnie z tem terminy płatności podatków, ale nie można przesunąć terminów wykonania prac, które wymagają pory letniej. Dlatego pożądanem jest, by podatki: gruntowy, budynkowy i podatek od placów budowlanych płatne były w 4 ratach kwartalnych, a mianowicie najpóźniej do dnia 15-go drugiego miesiąca odnośnego kwartału. Wówczas gminy 15-go maja będą mogły ściągnąć I-szą ratę, a dnia 15. listopada odnośnego roku budżetowego w posiadaniu będą 3-ciej raty kwartalnej to jest 70 proc. ogólnej sumy dochodów. Przyczyni się to do należytego spełnienia zadań gmin a dla podatników nie będzie to stanowić krzywdy. Zresztą podatki płaci się dla dobra ogółu i to właśnie powinno być decydujące przy ustaleniu terminów płatności. Tymczasem postanowienia ostatnie idą więcej po linji interesów podatników.

Dobro gmin wymaga jaknajspieszniejszego ustalenia nowych terminów płatności podatków. JS.

—o—

Dr. Sikorski.

Zasada zawodowości członków Magistratu w ustawie o gminie miejskiej.

(Ciąg dalszy).

Zasada zdobyczy politycznych ma wreszcie tę jeszcze ujemną stronę, że i swym zwolennikom przynosi tylko problematyczne korzyści.

Wybrani bowiem według tej zasady członkowie Magistratu, nie mogą liczyć na dłuższe zachowanie zdobytych stanowisk. Wzmożone walki partyjne nikomu nie zabezpieczają swobody specjalizowania się przez możność pozostania dłuższy czas na stanowisku członka Magistratu. Stąd system ten pomnaża tylko zastęp ludzi wykolejonych, którym trudno wrócić do poprzedniego zawodu i którzy nieraz na długo wegetować muszą, bez możności innego, jak tylko połowicznego rozwinięcia swych sił i zdolności.

Zasada zawodowości natomiast nietylko że żadnej partji nie przynosi szkody, lecz każdej wychodzi na pewną korzyść, gdyż zniewala każdą partję do wyrabiania swoich fachowców, do wyrabiania umiejętnych i wykwalifikowanych działaczy komunalnych którzy stanowią niezmiernie cenną i pożądaną warstwę pracowników publicznych i to bez względu na przynależność partyjną. Popieranie przeto systemu zdobyczy politycznych nie tylko nie leży w interesie żadnej partji, ale obniża administrację komunalną i wprowadza do niej zamęt i ustawiczne wrzenie, na czem może tylko zależeć wrogom Państwa. Uznanie zasady zawodowości jest tym łatwiejsze, że nie może i nie powinno opierać się tylko na szablonowem legitymowaniu się świadectwami szkolnemi, ale na ocenieniu kwalifikacji osobistych, na podstawie zdolności do dokonywania powierzanych zadań, — świadczących o posiadaniu ogólnego i specjalnego wykształcenia, nabytego drogą studjów prywatnych, praktyki poprzedniej w charakterze radnego lub członka honorowego Magistratu, poprzedniem spełnianiem zadań, wymagających de facto wyższego wykształcenia i t. p.

—o—

Do czego prowadzi zasada zdobyczy politycznych, tego dowodem przemiany w ustroju zarządu miast w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Tam zasada zdobyczy politycznych w skrajnem zastosowaniu doprowadziła do nadzwyczaj zaciętych walk stronnictw, do bezwzględnego wykorzystywania zwycięstw odniesionych, do bezwzględnego rugowania członków zarządu i związanych z nimi urzędników Magistratu, do uiszczenia majątku gminy, zaciągania niekorzystnych zobowiązań dla gminy, do bezplanowego, a nie bezinteresownego szafowania koncesjami gminnemi, do gnębienia przeciwników jednostronnymi podatkami i t. p.

System powyższy obudził jednak rychło całe społeczeństwo, które wnet zareagowało na ten wzrost prywaty stronnictw, dokonywany kosztem dobra publicznego. Najpierw bowiem odebrano Radom miejskim czynności wykonawcze, które posiadały na wzór Rad miejskich angielskich, gdzie Rady miejskie są nietylko organami uchwalającymi, ale także i wykonawczymi (w Anglji niema magistratów, jako organów władzy wykonawczej, tylko urząd miejski, jako organ wykonawczy, bezpośrednio podległy radzie miejskiej).

Dalej odebrano Radom miejskim prawo wyboru burmistrzów i prezydentów, aby ich uniezależnić od tychże Rad i odtąd poczęto burmistrzów i prezydentów wybierać wprost przez wyborców, — drogą powszechnego głosowania.

Ponadto wprowadzono już obecnie w wieluset miastach odrębne systemy zarządów miastem. I tak wprowadzono system zarządu miasta przez małą komisję, złożoną najczęściej z 5 członków, wybieranych drogą powszechnego głosowania, którzy pod kierunkiem jednego z nich, jako burmistrzem, pełnią zarazem funkcje Rady miejskiej i Magistratu. Obok tego systemu zaś jest i drugi t. j. zarząd miasta przez administratora, polegający na wyborze małej Rady

miasta, złożonej z 5 — 25 radnych, którzy wybierają na zarządcę miasta fachowca, sprawującego swój urząd tak, jak np. zarządca majątku. Zarządcy temu dodaje się do boku urząd dla spraw personalnych w interesie ochrony pracowników miejskich od dowolności i celem ich doboru. System ten ostatni wysuwa się w ostatnich dziesiątkach lat na czoło.

—o—

Kilka słów jeszcze wypada powiedzieć o oryginalnych systemach ustroju Magistratu w Krakowie i we Lwowie. Są bowiem zwolennicy tych systemów którzyby je pragnęli utrzymać.

Otóż ustrój Magistratu miasta Krakowa polega na tak zwanym systemie obywatelsko-biurokratycznym z autokratywną władzą prezydenta. W skład Magistratu wchodzą bowiem: członkowie Prezydjum miasta, dla których statut miasta nie przepisuje kwalifikacji i z powodu czego urząd członka Prezydjum miasta (prezydenta i 4 wiceprezydentów) dostępny jest dla obywateli miasta wogóle; ponadto wchodzą w skład Magistratu: dyrektor Magistratu t. j. kierujący urzędowaniem naczelny urzędnik miejski, gwarantujący obywatelskiemu Prezydjum miasta prawność urzędowania Magistratu, tak jak sekretarz miejski w miastach Anglji lub W. K. Badeńskiego, a następnie naczelnicy wydziałów Magistratu, t. j. radcowie Magistratu i naczelnicy, fachowych urzędów miejskich.

Ujemną stronę tego systemu Maigstratu jest prawo prezydenta, że nie jest on krępowany nawet jednogłośnie powziętą uchwałą Magistratu, pomimo której może daną sprawę załatwić jak uważa za stosowne i na własną odpowiedzialność. Otóż prawo takie obniża znaczenie żywiołu biurokratycznego, a to tym więcej, że radni miejscy w różnych sekcjach i komisjach, zwłaszcza w komisji rekursowej, decydują o wszystkich ważniejszych aktach, należących do miejskiej władzy wykonawczej.

Wyższym już jest ustrój Magisrtatu miasta Lwowa, którego skład jest najwięcej zbliżony do kolegjalnego Magistratu pruskiego, w skład bowiem Magistratu miasta Lwowa wchodzą, prócz tych czynników co i w Krakowie, także i radni, delegowani do Magistratu, którym na posiedzeniach Magistratu przysługuje, tak jak i honorowym ławnikom Wielkopolski, głos stanowczy. Z powodu udziału tych delegatów Rady miejskiej w posiedzeniach Magistratu, nie ma prezydent Lwowa tego prawa, co Krakowski t. j. nieliczenia się z uchwałami Magistratu, przez co i głos urzędników miejskich w Magistracie zyskuje na znaczeniu.

Gdyby jednak wypadło wybrać między ustrojem kolegjalnego Magistratu pruskiego, a Lwowskim, toby należało wybrać pierwszy, albowiem ławnik, pochodzący z wyboru, jest wyższej kategorji urzędnikiem publicznym, niż urzędnik mianowany, i jako taki, ma większą swobodę i możność oddania się pracy społecznej w zetknięciu się z obywatelstwem, aniżeli urzędnik mianowany, zazwyczaj zupełnie wyczerpany pracą biurową, z którą się łączy obowiązek zachowania bezpartyjności.

—o—

Kończąc ten temat, zaznaczyć należy, iż w odpowiedzi na pytanie: Jaki system Magistratu jest lepszy i wyższy, czy ten, który uwzględnia zasadę zawodowości, czy też oparty wyłącznie na zasadzie zdobyczy politycznych, — należy bezwzględnie uznać pierwszy z tych systemów z całą świadomością, że wybierając drugi, oddajemy pierwszeństwo systemowi gorszemu, i co najwyżej, nawet przy poparciu przez przypadkowy dobór sił odpowiednich, przeciętnemu i połowicznemu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

—o—

W sprawie wprowadzenia wymiaru i poboru samoistych podatków komunalnych.

Ze względu na liczne skargi, wnoszone przez płatników podatków komunalnych do władz nadzorczych na wadliwość postępowania przy wymiarze i poborze danin na rzecz samorządu, Ministerstwo Spr. Wewnętrznych opracowało w tym przedmiocie szczegółową instrukcję dla zarządów związków komunalnych i dla władz nadzorczych. Instrukcja ta reguluje postępowanie podatkowe w całem państwie z wyjątkiem województwa śląskiego.

Ze względu na ważność tematu zarówno dla płatników, jak i dla związków samorządowych, treść tego zarządzenia omówimy tu nieco szerzej.

Wysokość podatków komunalnych.

Podatki komunalne należy ustalać na każdy rok budżetowy w takiej wysokości, w jakiej wymaga oszczędna, lecz wydatna gospodarka komunalna, bacząc przytem, aby nie przekraczały one zdolności płatniczej ludności i nie podważały egzystencji gospodarczej płatników. Przez stosowanie tej zasady uniknie się konieczności masowych odraczań terminów płatności podatków i generalnego stosowania ulg, co wprowadza zamieszanie do gospodarki związków komunalnych i niejednokrotnie demoralizuje płatników podatkowych.

Rzecz oczywista, że nawet przy oględnem ustalaniu wysokości podatków zajść może konieczność stosowania nie tylko w indywidualnych wypadkach, lecz i generalnie odroczeń i ulg w płatności podatków. Wypadki te jednak zachodzić mogą tylko wyjątkowo (n. p. wskutek klęsk elementarnych w ciągu roku budż.).

Termin ustalenia wysokości podatków.

Wszystkie daniny publiczne, które mają być pobrane w danym roku budżetowym, powinny być z reguły uchwalone przed rozpoczęciem tego roku, o ile oczywiście przepisy obowiązujące wymagają powzięcia tych uchwał na każdy rok podatkowy osobno; dotyczące uchwały powinny być przedstawione władzy nadzorczej najpóźniej razem z budżetem.

Związki komunalne nie mogą wprowadzać nowych podatków za ubiegły już rok budżetowy na podstawie uchwał, powziętych po upływie tego roku. Pobór podatków na podstawie takich uchwał byłby sprzeczny z ogólną zasadą, iż prawo nie obowiązuje wstecz; na przeszkodzie stałby również ten wzgląd iż podatki komunalne mają ścisły związek z budżetem związków komunalnych, i że zatem wszystkie podatki, które związek komunalny w danym roku pobiera, muszą być przewidziane w jego budżecie, który nie może być zmieniany (przez wprowadzenie wpływów z nowych podatków) po jego wykonaniu. Z tych samych względów związki komunalne nie mogą po upływie roku budżetowego podwyższać na rachunek ubiegłego roku budżetowego podatków, przewidzianych w budżecie tego roku.

Zatwierdzenie uchwał finansowych związków komunalnych przez władze nadzorcze.

Zatwierdzenia przez władze nadzorcze budżetów i innych uchwał finansowych, a w szczególności u-

uchwał w sprawie podatków, dokonywa się na podstawie oddzielnych aktów administracyjnych, które tylko, jak to wyjaśniono w okólniku Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 70 z roku ubiegłego (wyjaśnienie do §§ 59—60 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433), mogą być dokonane jednem pismem, o ile władzy nadzorczej przedstawiono do zatwierdzenia jednocześnie z budżetem inne uchwały finansowe związku komunalnego, związane z budżetem.

Z powyższego wynika, że związki komunalne obowiązane są przedstawiać władzy nadzorczej z odpowiednimi wnioskami o zatwierdzenie nie tylko budżet, lecz i każdą uchwałę, którą wprowadza się wzgl. zmienia poprzednią uchwałę w sprawie daniny publicznej, o ile oczywiście uchwała taka wymaga, według obowiązujących przepisów, zatwierdzenia władzy nadzorczej; w razie przeciwnym należy przy budżecie przedstawić odnośną uchwałę do wiadomości.

Ogłaszanie uchwał finansowych.

Ogłaszanie uchwał (statutów) podatkowych związków komunalnych, wymagane przez art. 47 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, powinno następować niezwłocznie po uprawomocnieniu się tych uchwał (statutów), przyczem w ogłoszeniu należy wskazać przez jaką władzę nadzorczą, kiedy i za jaką liczbą zatwierdzona została uchwała podatkowa (statut podatkowy) wzgl. wskazać, że uchwała uprawomocniła się w trybie, przewidzianym w ustępie 3 art. 39 powołanej wyżej ustawy.

W ostatnim wypadku należy również powiadomić o uprawomocnieniu się uchwały (statutu podatkowego) właściwą władzę nadzorczą niezwłocznie po jej uprawomocnieniu się.

Władze wymiarowe.

Stosownie do art. 43 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych wymiar samoistnych podatków komunalnych uskutecznia zarząd związku komunalnego lub organ przez ten zarząd upoważniony; wymiar dodatków komunalnych do podatków (opłat) państwowych uskutecznia władza, powołana do wymiaru podatków. Wymiaru dodatków komunalnych do państwowego podatku dochodowego w byłym zaborze pruskim dokonywa władza komunalna.

Przygotowanie wymiaru.

Wymiar podatków poprzedza odpowiednie jego przygotowanie, polegające na zebraniu potrzebnych w tym celu danych (podstaw wymiaru). Celem uzyskania podstaw wymiaru samoistnych danin komunalnych służą organom wymiarowym związku komunalnego prawa, określone w art. 44 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Ustalenie wysokości świadczeń podatkowych.

Po zatwierdzeniu statutów podatkowych przez władzę nadzorczą, należy bezzwłocznie przystąpić do ustalenia wysokości świadczeń podatkowych, wynikających z tych statutów, czyli do wymiaru podatków w ścisłem tego słowa znaczeniu. Obowiązek dokonania we właściwym czasie wymiaru samoistnych podatków komunalnych przez odnośne organa związków komunalnych wynika również z przepisu § 50 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28-go czerwca 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 75, poz. 433), który stanowi, iż budżet związku komunalnego powinien być wykonany w całości zarówno w wydatkach, jak i w dochodach. Dla wykonania zaś budżetu po stronie dochodowej przed upływem roku budżetowego koniecznem jest możliwie wczesne dokonanie wymiaru podatków komunalnych, ażeby następnie było dosyć czasu na inne czynności, mające na celu realizację wymiaru i zapewnienie wpływów z wymienionych podatków.

O ile chodzi o dodatki komunalne do podatków państwowych, to mieć należy na uwadze, iż — jakkolwiek wymiaru tych dodatków dokonywują organa, powołane do wymiaru odnośnych podatków państwowych, — ustalenie jednakże wysokości tych dodatków należy w każdym razie do organów związków komunalnych (o ile oczywiście wysokość ta nie jest definitywnie ustalona w ustawie). Rzeczą zatem związków komunalnych jest terminowe ustalenie wysokości tych dodatków, ażeby wysokość ta znana była dotyczącym organom wymiarowym przed przystąpieniem do wymiaru podatków państwowych. W razie niedotrzymania tego terminu wchodzą w zastosowanie przepisy art. 45 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Zaniechanie wymiaru podatku, przewidzianego w budżecie, może nastąpić tylko na podstawie odnośnej uchwały organu uchwalającego związku komunalnego, podlegającej zatwierdzeniu władzy nadzorczej, co jest konsekwencją tego, iż w tym samym trybie został wprowadzony podatek i w tym również trybie został ustalony budżet.

Zawiadamianie płatników o wymiarze.

Do skuteczności wymiaru samoistnych danin komunalnych wymagane jest — obok ogłoszenia odnośnych uchwał (art. 47 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych) — zawiadomienie płatników o wymiarze.

Związki komunalne powinny dołożyć wszelkich starań, aby o wymiarze wszystkich samoistnych podatków komunalnych, pobieranych za dany rok, płatnicy powiadamiani byli równocześnie. Zawiadomienia o wymiarze podatków (orzeczenia wymiarowe wzgl. nakazy płatnicze) należy z reguły, zgodnie z art. 46 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, doręczać każdemu płatnikowi osobno, o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego sposobu zawiadamiania o wymiarze podatku (taki odmienny sposób przewidziany jest n. p. we wzorowym statucie podatku od psów i od posiadania przedmiotów zbytku, ogłoszonym w numerze 36, poz. 390 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z roku 1924).

Treść nakazów płatniczych.

Ogólne zasady postępowania administracyjnego wymagają aby orzeczenie wymiarowe (nakazy płatnicze) zawierały wszystkie niezbędne dane, umożliwiające płatnikowi stwierdzenie słuszności wymiaru i ewentualne skorzystanie z prawa wniesienia odwołania, a więc te dane, które są konieczne dla sprawdzenia przez płatnika legalności poboru podatku i prawidłowości obliczenia należności podatkowej.

Nakazy płatnicze powinny zawierać następujące dane: a) imię, nazwisko i dokładny adres płatnika, b) powołanie uchwały (statutu podatkowego), na podstawie której wymierza się podatek i wskazanie daty uchwalenia statutu (n. p. statut podatku od psów, uchwalony przez sejmik powiatowy w dniu...), c) wskazanie czasu i sposobu ogłoszenia statutu (n. p. ogłoszony w numerze... Dziennika Zarządu Miasta... lub rozplakatowany w dniu...), d) oznaczenie przed-

miotu podatku (np. podatek od posiadania karety, podatek od placu budowlanego przy ulicy...), e) oznaczenie podstawy obliczenia podatku (n. p. przy podatku od lokali — wysokość przedwojennego komornego po przeliczeniu na złote, przy opłatach drogowych i gminnym podatku wyrównawczym — wysokość (osobno) zasadniczego państwowego podatku od gruntów, ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych oraz państwowego podatku od budynków, przypadających na danego płatnika), f) oznaczenie stawki podatkowej (n. p. przy podatku od lokali — 8 proc. przedwojennego komornego, przy podatku wyrównawczym i opłatach drogowych — wysokość mnożnika, stosowanego przy obliczaniu należności podatkowej, podstawą czego są podatki państwowe, g) termin i miejsce płatności podatku, h) pouczenie o skutkach niewpłacania podatku w przepisanym terminie (przymusowe ściąganie, doliczenie kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych); wskazać tu należy wysokość tych dodatkowych należności wzgl. powołać ustawę, na podstawie której mogą być one pobrane, i) pouczenie o środkach prawnych (dokładne wskazanie władzy odwoławczej, terminu dla wniesienia i sposobu wniesienia — za pośrednictwem władzy wymiarowej).

Na orzeczeniu wymiarowem (nakazie płatniczym) należy nadto oznaczyć, dla celów kontroli wewnętrznej, pozycję księgi bierczej, do której został wciągnięty dany wymiar podatku.

Doręczanie nakazów płatniczych.

Doręczanie płatnikom orzeczeń wymiarowych na samoistne podatki komunalne (nakazów płatniczych), powinno odbywać się za pokwitowaniem. Zaleca się połączenie pokwitowania z nakazem płatniczym z tem, że po wstawieniu do pokwitowania daty doręczenia i podpisaniu przez odbiorcę, pokwitowanie odrywa się od nakazu i pozostaje w aktach związku komunalnego.

Udzielanie wyjaśnień płatnikom podatków.

Związki komunalne powinny, niezależnie od prawidłowego sporządzenia orzeczeń wymiarowych (nakazów płatniczych), udzielać płatnikom na żądanie niezbędnych wyjaśnień, dotyczących podstawy prawnej poboru podatku i sposobu ustalenia należności podatkowej. Należy w szczególności umożliwić płatnikom zapoznanie się z odnośną uchwałą (statutem podatkowym) i przepisami wykonawczemi do niej, zwłaszcza gdy płatnik nie ma istotnie możności takiego zapoznania się na podstawie dokonanego ogłoszenia takiej uchwały, wzgl. statutu n. p. z powodu wyczerpania wydawnictwa, w którem nastąpiło ogłoszenie wzgl. nieobecności w danej miejscowości w tym czasie, gdy ogłoszenie miało miejsce w formie rozplakatowania.

Terminy płatności podatków.

Wpłacania podatków należy żądać w takich terminach, które są najdogodniejsze dla płatników. Sprawa ta ma szczególnie duże znaczenie dla rolników ze względu na specjalne warunki ich gospodarstw (kwestja przednówka i żniw).

Wnoszenie odwołań przez płatników.

Przeciwko wymiarowi danin komunalnych przysługują płatnikom środki prawne, określone w art. 48 i 49 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Art. 50 utrzymuje w mocy przepisy o środkach prawnych, służących płatnikom w byłym zaborze pruskim.

Postępowanie władzy wymiarowej z odwołaniami.

Władza wymiarowa powinna niezwłocznie, po otrzymaniu odwołania, dokładnie zbadać zarzuty, podniesione przeciwko wymiarowi i w razie stwierdzenia nielegalności wymiaru powinna sama (więc nawet nie na wniosek odwołującego) bez przesyłania odwołania do władzy odwoławczej cofnąć zaskarżone orzeczenie wymiarowe.

O ileby władza wymiarowa na skutek wniesionego odwołania stwierdziła nielegalność całego aktu wymiarowego, powinna cofnąć cały wymiar (a więc i niezaskarżone orzeczenia wymiarowe).

Władza wymiarowa może również sama zmienić zaskarżone orzeczenie i wydać nowe, o ile uzna w całości za uzasadnione odwołanie co do wysokości wymiaru.

W tym jednak wypadku, gdy władza wymiarowa uzna za możliwe tylko częściowo sprostać wymiar lub też, gdy uzna odwołanie za całkowicie nieuzasadnione, powinna bez zwłoki przesłać odwołanie władzy odwoławczej z odpowiednim wnioskiem o odrzucenie wzgl. częściową zwianę wymiaru.

Przesyłając odwołanie władzy odwoławczej, zarząd związku komunalnego powinien dołączyć wszystkie akta wymiaru daniny publicznej w konkretnym przypadku, a więc odpis wzgl. referat orzeczenia wymiarowego (zbędne to będzie tylko w tym wypadku, gdy płatnik dołączył orzeczenie wymiarowe do swego odwołania), dowód doręczenia zaskarżonego orzeczenia, akta, na podstawie których ustalono posiadanie przez płatnika przedmiotu opodatkowania (n. p. deklarację wzgl. wyciąg z deklaracji właściciela nieruchomości o posiadaniu przez płatnika karety), akta, zawierające dane, na podstawie których ustalono podstawę do obliczenia należności podatkowej (n. p. wyciąg z protokółu posiedzenia komisji, która ustaliła wartość placu budowlanego i materjały, które służyły komisji na podstawę do ustalenia tej wartości). Zarząd związku komunalnego powinien ponadto przedstawić wyjaśnienia na zarzuty, zawarte w odwołaniu o ile wyjaśnień tych nie będą zawierać przedstawione akta.

Władza nadzorcza (odwoławcza) nie powinna w żadnym razie rozstrzygać odwołania wzgl. z urzędu uchylać wymiaru podatku bez uprzedniego zażądania wyjaśnień i aktów od władzy wymiarowej (zarządu związku komunalnego).

(d. c. n.)

—o—

Do Społeczeństwa

Zarząd Stowarzyszenia Weteranów 1863 r., nie mając, niestety, dostatecznych funduszów na wydawanie obfitszych zapomóg tym swoim członkom niezamożnym, którzy przy obecnej drożyźnie znajdują się w bardzo krytycznem położeniu materjalnem, graniczącem z nędzą zupełną, a także osieroconym zupełnie ich wdowom, postanowił wydać „Rocznik Weteranów 1863 r. na rok 1928" z ilustracjami i poważnym tekstem literackim, w nadziei, że przy życzliwem poparciu społeczeństwa wydawnictwo to zwiększy nasz fundusz zapomogowy.

A ponieważ koszt tego wydawnictwa jest obecnie bardzo wysoki, przeto pokrycie tego kosztu i zarazem zdobycie z tego źródła dochodu na zapomogi dla potrzebujących pomocy. Weteranów zależne jest wyłącznie od ilości ogłoszeń, nadesłanych do rzeczonego Rocznika.

Z tej racji Zarząd Stowarzyszenia zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich firm przemysło-

wych i handlowych o zasilenie tego naszego wydawnictwa swojemi ogłoszeniami, które przecież rozejdzie się dużej ilości po całym kraju i może przynieść rzeczywistą korzyść ogłaszającym się firmom.

Zarząd Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania 1863 r.

Adm. Wyd.

„Rocznik Weteranów 1863 r."

Warszawa, Wspólna Nr 7, Telefon 150-0

Konto czekowe P. K. O. Nr. 6,230.

—o—

» » KRONIKA « «

KATOWICE.

— Dnia 15 lipca powrócił z urlopu prezydent m. Katowic i przewodniczący Związku gmin p. Dr. Górnik i objął urzędowanie.

Z dniem 18 b. m. rozpoczyna urlop wypoczynkowy p. St. Kuhnert syndyk związku gmin.

Zarząd Główny Związku Pracowników Komunalnych na Województwo Śląskie zawiadamia swych członków, że dotychczasowy prezes związku p. syndyk Stanisław Kuhnert z powodów związanych ze swem stanowiskiem jako syndyk Związku Gmin Województwa Śląskiego, złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska prezesa związku.

W miejsce jego wybrano na zwołanem posiedzeniu członków Zarządu w dniu 11 czerwca br. na prezesa jednogłośnie kol. Wiktora Czaje z Katowic.

KRÓL. HUTA.

— W załączeniu podajemy odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach z dnia 9 marca 1927 S. 116-27 S. A. 1 w sprawie sporno-administracyjnej Związku Ubogich w Królewskiej Hucie przeciwko krajowemu Związkowi Ubogich w Katowicach o zwrot kosztów za leczenie.

Ze względu na zasadnicze rozstrzygnięcie spornej kwestji wyrok ten podajemy do wiadomości gmin i Miejscowym Związkom Ubogich.

ODPIS.

Wojewódzki Sąd Administracyjny.
L. dz. S. 116-27 SA. 1.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

W sprawie sporno-administracyjnej Związku Ubogich w Królewskiej Hucie, powoda

przeciw Krajowemu Związkowi Ubogich Województwa Śląskiego w Katowicach, pozwanemu

w przedmiocie zwrotu kosztów choroby Klary Knas i kosztów pogrzebu jej dziecka Magdaleny Knas w łącznej kwocie 302,63 zł.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach na posiedzeniu publicznem dnia 9-go marca 1927 r., w którem brali udział:

1. prezes Szatko jako przewodniczący,
2. sędzia zawodowy Handzel,
3. radca miejski Caspari,
4. burmistrz Popek,
5. sędzia Sądu Apelacyjnego Dr. Maiss

zawyrokował po przeprowadzonej ustnej rozprawie:

1. Pozwany winien zapłacić powodowi kwotę 302 zł. 63 gr.
2. Koszta i wydatki postępowania nakłada się na pozwanego.
3. Wartość przedmiotu sporu ustanawia się na 303.— zł.

Powody:

Klara Knas, urodzona dnia 11. 1. 1902 r. zamieszkała od 5. IV. 1923 r. do 24. V. 1924 r. w Zabrzu (Hindenburg), a następnie w Król. Hucie, musiała na zarządzenie lekarskie być umieszczona z powodu ciąży w szpitalu, gdzie przebywała od 4. VII. do 19. VIII. 1924 r. Koszta szpitalne i połogu, wynoszą 282 zł. Urodzone przez nią dziecko nieślubne zmarło 11. maja 1925 r. Koszta pogrzebu wynoszą 20 zł. 63 gr. Ponieważ Klara Knas nie posiada w kraju miejsca przynależności, żąda powód od pozwanego zwrotu wyłożonych kosztów w łącznej kwocie 302 zł. 63 gr.

Pozwany nie zaprzecza ani krajowej przynależności wsparcia, ani jego konieczności ani wysokości kosztów, uzależnia jednak zapłatę od przedłożenia oryginalnych kwitów.

Na podstawie aktów powoda stwierdzono, że Klara Knas nie posiada majątku, a ojcostwo jej dziecka nieślubnego nie zostało dotychczas ustalone. Co do wysokości kosztów znajdują się w aktach powoda oryginalne rachunki. Pozwany ma więc sposobność przez zbadanie aktów powoda przekonać się o prawdziwości żądanych kosztów, a skoro nie znajduje podstawy do zakwestjonowania wysokości rachunków nie może uzależniać wypłaty od przedłożenia oryginalnych rachunków, skoro rachunki te są również potrzebne dla prowadzenia rachunkowości powoda, a pozwany nie płaci bezpośrednio odnośnych rachunków, tylko zwraca wyłożone kwoty powodowi. Nieprzestrzeganie przez powoda przepisów wydanych przez pozwanego, może stanowić najwyżej podstawę do wkroczenia w drodze nadzoru przeciw powodowi, nie mogą jednak stanowić podstawy do oddalenia skargi o zwrot wsparcia, gdyż pod tym względem są miarodajne jedynie przepisy ustawy o przynależności wsparcia. Na podstawie zaś tej ustawy, żądanie skargi jest w zupełności uzasadnione.

Decyzja w sprawie kosztów polega na § 103 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r.

Przeciw temu wyrokowi przysługuje prawo odwołania do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie w ciągu 2 tygodni od dnia doręczenia.

Środek prawny należy wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach.

Katowice, dnia 9. marca 1927 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny:
(L. S.) podpis nieczytelny.

MIKOŁÓW.

W piątek, dnia 8. lipca rb. odbyło się publiczne posiedzenie Rady Miejskiej.

Nasamprzód wprowadzeni zostali w urząd nowowybrani członkowie Magistratu a mianowicie: pp. Jan Drzazga, Stanisław Kopel, Józef Besuch i Karol Sodomann, których p. burmistrz Koj zaprzysiągł w urzędzie. Dalej wprowadzono w urząd 3 radnych na opróżnione miejsca przez nowowybranych członków Magistratu, a to: pp. Wilhelma Bojdoła, Artura Spalka i Pawła Badurę. Pan burmistrz zobowiązał ich w tym urzędzie przez podanie ręki. Czwarty znów radny p. Józef Wojtynek zostanie dopiero na przyszłem posiedzeniu Rady Miejskiej wprowadzony w urząd, gdyż na powyższe posiedzenie z pewnych przeszkód zjawić się nie mógł.

Następnie wzięto do wiadomości protokół rewizyjny Głównej Kasy Miejskiej za miesiąc czerwiec rb., ustalono dzierżawę za mieszkanie piętrowe w budynku wodociągowym, wydzierżawiono pewną miejską parcelę, obniżono kaucję wzgl. hipoteke zabezpieczającą w sprawie budowy domu p. Br. Juraszowej na 1500 zł. i zatwierdzono kontrakt darowizny między Skarbem Państwa a Magistratem dot. miejskiej parceli, na której stoi magazyn saperski.

W dalszym ciągu uchwalono, rozciągnąć działalność deputacji szkolnej na miejskie liceum i uzupełniono deputację szkolną przez wybranie jednego członka w osobie Ks. W. Rozmusa, prezesa Rady Miejskiej. Również uzupełniono Komisję targową i Komisję elektryczną w sposób, że do Komisji targowej wybrano p. Wilhelma Lipińskiego a do Komisji elektrycznej p. Oskara Czecha i p. Stefana Knapika. Pozatem przedłużono 50 procentową zniżkę stawek na piątkowych targach do końca marca 1928 r. i uchwalono pokryć wydatki na odrestaurowanie remizy strażackiej z głównej kasy miejskiej w kwocie — 4.583.55 zł.

Rada Miejska uchwaliła dalej, wybudować jeden większy dom o 12 mieszkaniach za cenę 53.754,45 zł. i 4 małe domki o 4 mieszkaniach, każdy dom po cenie 22.106.17 zł. Wykonanie budowy zlecono p. Haidukowi, jako najtańszemu oferentowi. Parcelę, pod budowę większego domu, uchwalono zakupić od p. Maksa Weisslera za 1.050 zł. Również powzięła Rada Miejska uchwałę, zakupić od p. Józ. Bojdoła grunt o wielkości 6 morgów za 8000 zł na budowę boiska sportowego. Udzielono zezwólenie na wykreślenie pewnej hipoteki i wybrano naczelników obwodowych i ich zastępców.

W końcu rozpatrzono 3 nagłe wnioski a to: ustalono cenę za smołę, odstąpiono tut. Kasie Chórych parcelę miejską, położoną przy ul. Miarki pod budowę domu i przeprowadzono wybór zastępcy przewodniczącego Rady Miejskiej na miejsce p. Besucha, który przeszedł do grona magistrackiego. Wybranym został na takowe p. Jan Machulec.

———o———

Ogłoszenie.

Królak Antoni z Katowic, ul. Dąbrowskiego 6, zamierza przeprowadzić stałą linję autobusową dla przewozu osób na drodze Katowice — Załęże — Wielkie Hajduki i z powrotem.

Powyższe podaje się do wiadomości publicznej z tem że ewentualne sprzeciwy należy wnosić do tutejszego Magistratu, Urząd Mierniczy przy ul. Stawowej nr. 1, w nieprzekraczalnym terminie dwutygodniowym, licząc od dnia ogłoszenia.

Królewska Huta, dnia 6 lipca 1927 r.

Magistrat m. Król. Huty.
(Inż. Ćwiżewicz)

Drukarnia Ludowa, Mysłowice, ul. Pszczyńska 3